Algemene beschouwingen kadernota 2025-2028
CulemborgsBelang

Dank voorzitter

Geachte raadsleden, geachte college en geachte kijkers thuis.

Vandaag gaan we de kadernota van 2024-2028 beschouwen.
Allereerst wil ik namens CulemborgsBelang de ambtelijke organisatie en iedereen die aan de stukken heeft gewerkt, bedanken. Daarnaast wil ik de griffie bedanken dat ik de dikke ombuigingsgids en de kadernota vorige week in het stadskantoor nog op tijd kon ophalen, ondanks dat ik aan de late kant was met het bestellen. Ik was wel geschrokken toen ik het in mijn handen kreeg de ombuigingsgids bestaat maar liefst uit 423 pagina's.

We staan voor een uitdagende periode. De financiële situatie van de gemeente is niet rooskleurig en dat is nog zacht uitgedrukt.
De kadernota die voorligt zit vol met bezuinigingen. Wat ons betreft vinden we het een verkeerd signaal naar de burgers om te bezuinigen op de Kinderboerderij, KEC (kunst educatie Culemborg), de bibliotheek, sportverenigingen en allerlei andere maatschappelijke doelen.
Dit is niet alleen een verkeerd signaal naar de inwoners van Culemborg, maar ook een schoffering van de vrijwilligers die jarenlang iets proberen op te bouwen voor de maatschappij. Veel vrijwilligers zullen afhaken naar aanleiding van deze bezuinigingen. CulemborgsBelang vind dit erg jammer, omdat het zo op de lange termijn nog duurder wordt voor de stad.

Ik heb de afgelopen dagen willekeurige inwoners van Culemborg de ombuigingsgids laten zien. Alle 5 de personen die ik hem liet zijn, stelden alle 5 dezelfde vraag: "Waarom noemen jullie het ombuigingen, het zijn toch gewoon bezuinigingen?"
Dit is nu precies wat ik de wethouder financiën wil vragen: "Waarom kiest u voor deze tekst en waarom vertelt u de burgers van Culemborg niet gewoon dat het hier om bezuinigingen gaat?"

In deze bezuinigingen is het voor een raadslid erg moeilijk te achterhalen welke indicatoren en meetinstrumenten gebruikt worden, waardoor de raad geen zicht heeft op wat dit beleid teweeg brengt. En dat is nou juist bij bezuinigingen heel belangrijk.
Wat voor effect hebben de voorgestelde maatregelen?
In de aanloop naar deze middag hebben vele fracties steeds opnieuw gevraagd naar de maatschappelijke en financiële effecten van de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen. Maar duidelijke antwoorden hebben we niet echt gekregen.
Wat we wel te zien krijgen, zijn de ontwikkelingen en onzekerheden die de komende jaren op ons afkomen. Vooral als het gaat om de Stationsomgeving.
Vorig jaar heb ik nog in mijn behandeling van de kadernota gezegd dat we niet konden wachten om te gaan bouwen in de Stationsomgeving. We zijn weer een jaar verder en het wordt steeds moeilijker en onzekerder.
Albert Heijn zou 4 jaar geleden gaan verhuizen naar de Stationsomgeving. Het terrein ligt nog steeds braak en waar blijft Albert Heijn? Die zijn deze week begonnen met de verbouwing van hun pand, dus zullen voorlopig nog wel blijven zitten waar ze zitten. Burgers begrijpen dit niet.

Als we geen inzicht hebben in de effecten van bezuinigingen, betekent dat dat we nu een glazen bol nodig hebben om de toekomst te zien. Of een tijdmachine die ons naar 2028 zou brengen. Laten we vanavond eens samen in die denkbeeldige tijdmachine stappen en de mogelijke gevolgen van de voorgestelde bezuinigingen onderzoeken.

In de Kadernota worden verschillende bezuinigingsmaatregelen voorgesteld om een meerjarig sluitende begroting te realiseren.
Hoewel financiële duurzaamheid belangrijk is, moeten we ons afvragen hoe zinnig het is om een volledig en meerjarig sluitende kadernota vast te stellen met alle onzekerheden in het achterhoofd.
CulemborgsBelang wil benadrukken dat een sluitende meerjarenbegroting belangrijk is, maar het is een middel, geen doel op zich. Het doel moet zijn om een gezonde, sociale en duurzame stad te creëren waarin iedereen kan floreren.
Door een sluitende begroting tot doel te verheffen, riskeren we voorbij te gaan aan wat echt belangrijk is: het welzijn van onze inwoners en de toekomstbestendigheid van Culemborg.

Stel je voor dat we door de tijd konden reizen en we komen aan in 2028 en we zien de gevolgen van de huidige bezuinigingen op de sociale voorzieningen:
We zien dan een toename van problemen zoals eenzaamheid, armoede en gezondheidsproblemen, omdat bezuinigingen de meest kwetsbare groepen hard hebben geraakt en zullen raken in de komende jaren.

Als we kijken naar het vertrouwen van onze inwoners in de lokale politiek, dan blijkt dit een flinke deuk te hebben opgelopen.
Projecten die al jarenlang aan de inwoners beloofd waren, zoals het voetbalcourt in de wijk Achter de poort, worden zonder ruggespraak zomaar de door de wethouder in de prullenbak gegooid. Dit is notabene een motie die unaniem door de raad is aangenomen en de wethouder komt een paar weken gelede doodleuk even melden dat ze het na 4 jaar niet wil gaan uitvoeren. Volgens haar zou er een een onderzoek geweest zijn, waarvan de uitkomst zou zijn dat er geen behoefte is aan een voetbalcourt.
Ik zit nu al 2 maanden te wachten op dat onderzoek en de verdere informatie die daarbij hoort. Tot op heden niets gekregen.

Mijn vraag aan de wethouder is: Waarom krijg ik deze informatie niet?
U weet dat u een informatieplicht hebt richting de raad. Houd er rekening mee dat als u niet de juiste informatie levert en steeds blijft weigeren om de motie uit te voeren, dat ik dan een motie van wantrouwen tegen u ga indienen.
Maar ik wacht nog netjes even op de juiste informatie en hoop het nog voor de zomervakantie te krijgen.

Voorzitter, wat ons in deze kadernota echt tegen de borst stuit, is dat veel van de voorgestelde bezuinigingen direct ingaan tegen de afspraken die de coalitie in haar eigen raadsakkoord heeft opgenomen. De voorgestelde bezuinigingen staan haaks op de beloften die deze coalitie aan onze inwoners 2 jaar geleden heeft gedaan.

Dit roept niet alleen vragen op over de prioriteiten, maar ook over de geloofwaardigheid van dit beleid.
CulemborgsBelang vind een betrouwbare overheid belangrijk.
We vinden stabiliteit en consistent bestuur heel belangrijk.
Het afgelopen jaar heeft het vertrouwen in onze lokale overheid al geen goed gedaan. Steeds weer lijstjes met voorgenomen bezuinigingen, instellingen, organisaties en verenigingen die bang zijn ernstig gekort of zelfs wegbezuinigd te worden. Dit veroorzaakt onrust en de effecten van de bezuinigingen zijn niet eens goed in beeld.

Voorzitter, leden van de raad, als we goed kijken, dan zien we dat de voorgestelde bezuinigingen in de Kadernota 2025-2028 ernstige gevolgen kunnen hebben voor onze stad en

haar inwoners. CulemborgsBelang maakt zich grote zorgen over deze toekomstbeelden. Wij geloven dat de voorgestelde bezuinigingen absoluut niet de juiste zijn.
Wij roepen op tot een heroverweging van deze kadernota en en roepen het college op om richting de begrotingsbehandeling in november andere keuzes voor te stellen.

Ik stel ook de volgende vraag aan het college:
Waarom is er bijvoorbeeld niet bezuinigd op de subsidie die Vrijstad Energie. Die krijgt, maar liefst € 88.000,- per jaar. Daarmee help je een hoop vereniging zoals KEC, de kinderboerderij en bibliotheek.
Deze vraag stel ik ook aan Groenlinks, D66 en Culemborg van Nu.

IK DANK U VOORZITTER.